

**RAN-2409000304020005**
**S.Y.B.R.S. (Sem. IV) Examination April - 2026**
**MJ-109 : Horticulture and Forestry**
**Time: 1.30 Hours ]**
**[ Total Marks: 35**

|                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>સૂચના : / Instructions</b><br>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.<br>Fill up strictly the above details on your answer book.<br>(2) નીચેનાં પ્રશ્નોમાંથી માંગ્યા મુજબ જવાબ લખો.<br>(3) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સામે દર્શાવેલ છે. | Seat No.:<br><div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px; margin: 2px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px; margin: 2px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px; margin: 2px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px; margin: 2px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px; margin: 2px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px; margin: 2px;"></div> </div> <div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 80px; margin-top: 10px;"></div> <div style="text-align: center; margin-top: 5px;">Student's Signature</div> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

- પ્ર. 1 વિકલ્પ પસંદ કરી લખો. (કોઈ પણ સાત) (7)**
1. હાઈડ્રોપોનિક્સમાં પાક ઉછેર માટે શું ઉપયોગમાં લેવાય છે?
 

A. માટી  
 C. રેતી

B. પાણી અને પોષકદ્રાવણ  
 D. ખાતર
  2. નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિમાં છોડના મૂળને ચેમ્બરમાં હવામાં લટકતા રાખવામાં આવે છે?
 

A. દિવેટ સિસ્ટમ  
 C. એરોપોનિક્સ

B. વોટર કલ્ચર  
 D. ડ્રીપ સિસ્ટમ
  3. નીચેનામાંથી કઈ હાઈડ્રોપોનિક્સની મર્યાદા છે?
 

A. નીંદામણ કરવાનું નથી  
 C. ટેકનિકલ જ્ઞાનની જરૂર રહે

B. કોઈ પણ ઋતુમાં પાક લઈ શકાય  
 D. જમીનનું પ્રદૂષણ થતું નથી
  4. ભૌતિક રીતે ફળનું કેનિંગ કઈ રીતે થાય છે?
 

A. ખાંડ ઉમેરીને  
 C. મીઠું ઉમેરીને

B. ફીઝીંગ દ્વારા  
 D. આપેલ બધા
  5. સ્ટરીલાઈઝેશનની પ્રક્રિયામાં બનાવટોને કેટલા તાપમાને રાખવામાં આવે છે?
 

A. 0°સે  
 C. 100°સે

B. 15°સે  
 D. 121°સે
  6. જૈવિક નિયંત્રણમાં શેનો સમાવેશ થતો નથી?
 

A. પરજીવી  
 C. રોગક્રમકો

B. પરભક્ષી  
 D. એક પણ નહીં
  7. પેશી સંવર્ધનમાં ઉગાડેલા છોડને પ્રાથમિક અનુકૂલન માટે કયાં રાખવામાં આવે છે?
 

A. નેટહાઉસ  
 C. ખેતર

B. ગ્રીનહાઉસ  
 D. પોલીહાઉસ
  8. પરવળમાં વાવેતર અંતર કેટલું હોય છે?
 

A. 3 × 3 m  
 C. 2 × 1 m

B. 4 × 5 m  
 D. 5 × 5 m

- પ્ર. 2 ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ બે) (6)
1. પેશી સંવર્ધન એટલે શું?
  2. ટ્રાઈકોગ્રામાની કાર્યપદ્ધતિ જણાવો.
  3. ભૌતિક રીતે ફળોનું પરિરક્ષણ કઈ રીતે કરવામાં આવે છે?
- પ્ર. 3 હાઈડ્રોપોનિક્સની વિવિધ પદ્ધતિઓ વર્ણવો. (12)
- અથવા**
- પ્ર. 3 કેનિંગની પદ્ધતિઓ જણાવી કોઈ પણ બે પદ્ધતિ વિશે વિસ્તૃતમાં માહિતી આપો. (12)
- પ્ર. 4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) (10)
1. જૈવિક નિયંત્રણની પદ્ધતિ.
  2. હાઈડ્રોપોનિક્સના ફાયદાઓ.
  3. બાગાયતી પાકોમાં પ્લાસ્ટિકનું મહત્વ.
-